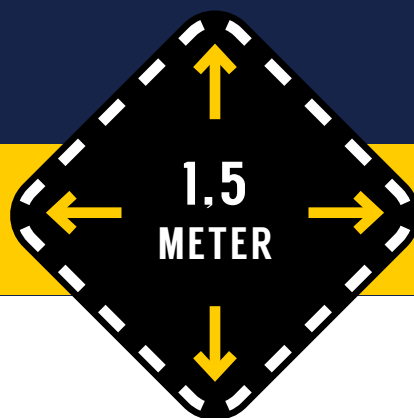

Protocol

Veilig trainen voor bhv-, ehbo- en veiligheids cursussen
tijdens de Covid-19 pandemie

Het Nederlands Instituut voor bedrijfshulpverlening (NIBHV), het Oranje Kruis, het Rode Kruis, de Nederlandse Reanimatie Raad (NRR) en de brancheorganisatie BVBN hebben het initiatief genomen om een gezamenlijk protocol op te stellen om ehbo-,bhv-en overige veiligheids cursussen te kunnen geven in de nieuwe anderhalvemetermaatschappij.

Inleiding

Voor bedrijven en organisaties is het cruciaal belang dat personeel bij incidenten eerste hulp kan verlenen en kan handelen bij een brand en/of ontruiming. Dit helpt bedrijven om letsel en schade te beperken en zo de bedrijfscontinuïteit te borgen. Ook voldoen ze daarmee aan de wet en aan eisen van verzekeraars. Bhv- en ehbo-cursussen zijn dan ook noodzakelijk voor de continuering van dagelijkse werkzaamheden binnen instellingen, bedrijven en andere organisaties.

Doelstelling protocol

De doelstelling van dit protocol is om veilig te kunnen herstarten met het praktijkonderwijs van bhv- en ehbo-cursussen binnen de RIVM richtlijnen. RIVM en Rijksoverheid geven aan dat samenkomsten die noodzakelijk zijn voor de continuering van de dagelijkse werkzaamheden van instellingen, bedrijven en andere organisaties doorgang kunnen vinden. Iedereen moet dan wel 1.5 meter afstand tot elkaar houden en de RIVM richtlijnen volgen. Door cursussen in aangepaste vorm aan te bieden, kunnen bedrijven en organisaties een veilige werkomgeving met geoefende hulpverleners in stand houden.

Verschillende vormen van e-learning worden momenteel al veel ingezet, en kunnen onderdeel uitmaken van een cursus. E-learning kan het oefenen en het toetsen van praktische vaardigheden met de daarbij behorende leermiddelen echter niet vervangen. En is daarmee voor onze branche niet voor alle cursussen een passend alternatief. Langzaam worden de contouren van de 1,5 meter samenleving inzichtelijk. Het is mogelijk om aan de behoefte aan praktijkonderwijs te voldoen door de RIVM regelgeving te vertalen naar aanpassingen in didactische werkvormen, groepsgroottes en leermiddelen. Dit protocol biedt opleidingsinstituten en instructeurs handvatten om een praktijkcursus doorgang te laten vinden met richtlijnen voor:

1. gedragsregels social distancing en hygiëne
2. aanwezigheid op de cursuslocatie
3. pauzes en catering
4. schoonmaak
5. leermiddelen en lesinhoud
6. in-company cursussen.

De detailinvulling wordt per organisatie verder uitgewerkt.

Uitgangspunten

- De veiligheid van cursisten en personeel staat te allen tijde voorop.
- De focus van dit protocol is gericht op hygiëne- en veiligheidsmaatregelen rondom Covid-19.
- Dit protocol stelt een kader op hoofdlijnen. Opleidingsinstituten en instructeurs conformeren zich hieraan, maar zijn zelf verantwoordelijk voor de inhoudelijke uitwerking op detailniveau.
- De eisen met betrekking tot de toets en eindtermen van certificerende instellingen binnen de branche van bhv-, ehbo- en veiligheids cursussen blijven van kracht.
- De richtlijnen van het RIVM¹ zijn leidend voor iedereen: instructeurs, medewerkers en cursisten.

Verantwoording

Ieder opleidingsinstituut stelt iemand aan die verantwoordelijk is voor de uitvoering van dit protocol.

Deze persoon is verantwoordelijk:

- voor de veiligheids- en hygiënemaatregelen binnen de organisatie;
- (zo nodig) voor het opstellen van interne procedures voor de inhoudelijke uitwerking op detailniveau;
- voor het toezicht op de naleving van het protocol en de interne procedures.

Risicoanalyse

Voor de totstandkoming van dit protocol is een risicoanalyse uitgevoerd op het gebied van Covid-19.

Deze risicoanalyse is een aanvulling op de RI&E van opleidingsinstituten. Op basis van de risico's uit deze risicoanalyse is vastgelegd voor welke onderdelen van de bedrijfsvoering een nadere invulling noodzakelijk is in dit protocol. Mochten opleidingsinstituten zelf nog nieuwe risico's zien, dan moeten ze hiervoor aanvullende passende maatregelen treffen zodat wordt voldaan aan de RIVM richtlijnen.

In onderstaande tabel is de risicoanalyse uitgewerkt, geordend naar de onderwerpen:

- A informatie voorziening
- B ontvangst cursisten
- C schoonmaak
- D catering en pauzes
- E lessen
- F in-company cursussen.

Bij de onderwerpen wordt verwezen naar de betreffende paragraaf.

¹ <https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19>

A Informatie voorziening

Onderwerp	Paragraaf	Borging
Medewerkers	1: Gedragsregels en social distancing en hygiëne	<ul style="list-style-type: none"> Voorlichting en instructie door de werkgever Toezicht
Cursisten en opdrachtgevers	1: Gedragsregels en social distancing en hygiëne 2: Aanwezigheid op de cursuslocatie	<ul style="list-style-type: none"> Schriftelijke bevestiging voorafgaand aan de cursus Voorlichting en instructie bij aanvang van de cursus
Docenten	1: Gedragsregels en social distancing en hygiëne 3: Hygiëne en pauze 4: Schoonmaak 5: Leermiddelen en lesinhoud 6: In-company cursussen	<ul style="list-style-type: none"> Voorlichting en instructie door het opleidingsinstituut Procedure docent voorbereiding Last Minute Risico Analyse (LMRA) Toezicht

B Ontvangst cursisten

Onderwerp	Paragraaf	Borging
Oefencentrum en cursuslocatie	2: Aanwezigheid op de cursuslocatie	<ul style="list-style-type: none"> Ontvangst en begeleiding
Lesruimte klantlocatie	6: In-company cursussen	<ul style="list-style-type: none"> Intake checklist Schriftelijke bevestiging voorafgaand aan de cursus

C Schoonmaak

Onderwerp	Paragraaf	Borging
Middelen en materialen	4: Schoonmaak	<ul style="list-style-type: none"> Procedure schoonmaak opleidingsinstituut
Frequentie en borging uitvoering	4: Schoonmaak	<ul style="list-style-type: none"> Procedure schoonmaak opleidingsinstituut

D Catering en pauzes

Onderwerp	Paragraaf	Borging
Koffie, thee en lunch	3: Pauzes	<ul style="list-style-type: none"> Procedure catering opleidingsinstituut
Verkeersbewegingen	1: Gedragsregels en social distancing 2: Aanwezigheid op de cursuslocatie 3: Hygiëne en pauzes	<ul style="list-style-type: none"> Voorlichting en instructie bij aanvang van de cursus
Roken	1: Gedragsregels social distancing en hygiëne 3: Catering en pauzes	<ul style="list-style-type: none"> Voorlichting en instructie bij aanvang van de cursus

E Lessen

Onderwerp	Paragraaf	Borging
Leermiddelen	5: Leermiddelen en lesinhoud 4: Schoonmaak	<ul style="list-style-type: none"> Handleiding fabrikant Procedure schoonmaak opleider
Lesprogramma's en werkvormen	5: Leermiddelen en lesinhoud	<ul style="list-style-type: none"> Richtlijnen en eindtermen certificerende instellingen Voorlichting en instructie bij aanvang van de cursus

F In-company cursussen

Onderwerp	Paragraaf	Borging
Cursussen op externe klant locatie	6: In-company cursussen	<ul style="list-style-type: none"> Intake checklist Schriftelijke bevestiging voorafgaand aan de cursus Last Minute Risico Analyse (LMRA)

1 Gedragsregels social distancing en hygiëne

Richtlijnen RIVM

De richtlijnen van het RIVM² zijn leidend voor iedereen: instructeurs, medewerkers en cursisten.

- Blijf thuis als je een van de volgende klachten hebt: neusverkoudheid, loopneus, niezen, keelpijn, lichte hoest of verhoging vanaf 38 graden.
- Blijf thuis wanneer een huisgenoot meer dan 38 graden koorts heeft en/of benauwdheidsklachten.
- Houd te allen tijde 1.5 meter afstand tot medewerkers en cursisten.
- Schud geen handen.
- Hoest en nies in je elleboog en gebruik papieren zakdoekjes.
- Was je handen regelmatig met water en zeep en gebruik handdesinfectiegel wanneer water en zeep niet beschikbaar zijn.

Informatieverstrekking gedragsregels social distancing en hygiëne

- Opleidingsinstituten sturen cursisten voorafgaand aan de cursus een aangepaste bevestiging met daarin de gedragsregels voor social distancing en hygiëne.
- Deze gedragsregels zijn, bij voorkeur, ook terug te vinden op de homepage van de opleider en eventueel in de nieuwsbrief of op social media.
- Opleidingsinstituten zorgen voor voorlichting en instructie over dit protocol aan docenten en medewerkers.

Groepsgrootte

- Het maximale aantal deelnemers per groep is afgestemd op het kunnen borgen van de 1.5 meter afstand en de afmetingen van de lesruimte.
- De 1.5 meter afstand moet ook bij het onderdeel brandbestrijding buiten of op de blusbaan in het oefencentrum aangehouden worden.

Maatregelen om 1.5 meter afstand te bewaren

- Spreid bij meerdere groepen zoveel mogelijk de aanvangstijden, eindtijden en pauzes.
- Geef binnen de opleidingslocatie, indien noodzakelijk, verkeersroutes aan.
- Zorg dat cursisten bij binnenkomst en vertrek en in de pauze de juiste afstand tot elkaar kunnen bewaren.
- Beperk verplaatsingen door het gebouw, zodat cursisten alleen op de noodzakelijke plaatsen komen.
- Een toiletgroep mag door maximaal één persoon tegelijk worden gebruikt. Neem ook 1.5 meter afstand in acht als moet worden gewacht.
- Pas ook in de kantine, de rookruimten en buiten de 1.5 meter afstand toe en maak dit zichtbaar.

Handen wassen

- Desinfecterende handgel is beschikbaar bij de entree van de locatie en in de lesruimten.
- In de locatie moeten voldoende gelegenheden aanwezig te zijn om de handen te kunnen wassen.
- Bij de entree moeten de handen worden gedesinfecteerd.
- Bij het verlaten van de lesruimte, pauzes of toiletbezoek worden handen gewassen/ gedesinfecteerd volgens de richtlijnen voor goed handen wassen [<https://www.rivm.nl/hygiene/handen-wassen>].

² <https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19>

Toezicht op naleving van regels

- Medewerkers en docenten houden toezicht op naleving van de regels.
- Medewerkers en docenten spreken elkaar en cursisten aan op ongewenst gedrag en overtreding van de regels.
- Degene die verantwoordelijk is voor het protocol zorgt voor handhaving en toezicht op het navolgen van dit protocol en eventuele aanvullende interne procedures.

Aanpak bij wijzigingen in de RIVM richtlijnen

Opleidingsinstituten moeten zorgen dat zij op de hoogte blijven van wijzigingen in de RIVM richtlijnen. Borging hiervan vindt plaats door het plaatsen van een link in het eigen protocol naar de meest actuele informatie op de website van het RIVM. [[https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/vragen-antwoorden#-Vragen over voorkomen besmetting](https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/vragen-antwoorden#-Vragen%20over%20voorkomen%20besmetting)] Zodra er wijzigingen zijn moeten de protocollen en procedures met gedrags- en hygiëneregels zo snel mogelijk worden herzien. Het opleidingsinstituut moet medewerkers, docenten, cursisten en opdrachtgevers hierover informeren.

2 Aanwezigheid op de cursuslocatie

Vervoer

- Opdrachtgevers en cursisten zijn zelf verantwoordelijk voor het vervoer van en naar de cursuslocatie met inachtneming van de richtlijnen van het RIVM.

Gedrags- en hygiëneregels in gebouw

- Plaats de gedrags- en hygiëneregels aan de buitenkant van de locatie, bij de ingang.
- Herhaal de gedrags- en hygiëneregels in de toiletten, de lesruimten, de kantine en de rookruimte.
- Laat daar waar mogelijk deuren openstaan, zodat cursisten deze niet hoeven te openen. Neem hierbij wel de brandveiligheid in acht!

Begeleiding cursisten

- Vang cursisten op bij de ingang en begeleid hen naar de lesruimte. Wijs hen hierbij op de huisregels en looproutes.
- Controleer voor aanvang van de cursus of er cursisten aanwezig zijn met gezondheidsklachten; hoesten, niezen, verkouden, koorts of zieke indruk. Als dat zo is, verzoek hen dan het gebouw te verlaten.
- Geef cursisten een vaste zitplaats in de lesruimte waar zij telkens naar toe terug keren
- Start elke cursus met een veiligheidsinstructie aangevuld met de gedrags- en hygiëneregels.
- Wijs cursisten erop dat zij na afloop van de cursus de locatie direct verlaten.

3 Pauzes en catering

- Volg ook in de pauzes de aanwijzingen uit richtlijn/paragraaf 1 op.
- Pauzeren in de lesruimte kan drukte in de kantine en verkeersbewegingen voorkomen.
- De instructeur stuurt de cursisten aan en wijst hen op de looproutes en gedrags- en hygiëneregels.
- Cursisten kunnen zelf een eigen lunchpakket meenemen.
- Wanneer het opleidingsinstituut een lunch verstrekt moet de interne catering procedure voldoen aan de RIVM hygiënerichtlijnen: <https://www.rivm.nl/hygienerichtlijnen/algemeen>

4 Schoonmaak

- Het opleidingsinstituut heeft een interne schoonmaakprocedure op basis van de RIVM hygiëne richtlijnen: <https://www.rivm.nl/hygienerichtlijnen/algemeen>

Voor de schoonmaak geldt:

- Zorg dat er oppervlakte desinfectiemiddel is in de lesruimten en toiletten.
- Laat de gebruiker het toilet zelf reinigen voor en na gebruik.
- Reinig en/of desinfecteer tafels, stoelen en leermiddelen voorafgaand en na afloop van een cursus.
- Reinig en/of desinfecteer gedurende de dag contactoppervlakten zoals deurknoppen en trapleuningen.
- Borging de frequentie en uitvoering schoonmaakwerkzaamheden door een werklíjst bij te laten houden.

5 Leermiddelen en lesinhoud

- De eisen met betrekking tot eind- en toetstermen van de certificerende instellingen blijven van kracht.
- Pas waar mogelijk een combinatie van e-learning en praktijkleren (blended learning) toe.
- Laat de cursist zijn competenties aantoonbaar maken voor de docent zodat certificering volgens de eind- en toetstermen kan worden verstrekt.

Hygiëne leermiddelen

- Desinfecteer leermiddelen voorafgaand en na afloop van de cursus.
- Reinig alle leermiddelen na gebruik door een cursist in de cursus. Het gaat dan niet alleen om eerste hulpmiddelen, maar ook om de brandblussers et cetera.
- Volg de schoonmaakvoorschriften van de fabrikant van de reanimatiepop.
- Verstrek elke cursist verbandmiddelen en gooi deze na gebruik weg.

Handschoenen

- Bij alle sessies waar deelnemers in contact komen met materialen moeten handschoenen worden gedragen. Deze moeten direct na de oefening worden weggegooid
- Het is de verwachting dat Europese regelgeving gaat eisen dat cursisten en instructeurs gedurende de hele les handschoenen moeten dragen.

Mondkapjes

- Er geldt vooralsnog geen verplichting tot het dragen van mondkapjes.
- Houd de RIVM richtlijnen in de gaten.

Bhv bij brand en ontruiming

- Ook bij het onderdeel brandbestrijding buiten of op de blusbaan in het oefencentrum of bij de uitvoering van een scenariotruining of ontruimingsoefening moet de 1.5 meter afstand gehouden te worden.
- Ontruiming kan via een table-top of via digitale middelen op aanwijzingen van de cursist worden behandeld.

Ehbo, eerste hulp en reanimatie en AED

- De tijdelijke reanimatie richtlijnen [LINK] maken onderdeel uit van de lesinhoud, maar conform de adviezen van de Nederlandse Reanimatie Raad dient ook de reguliere reanimatie inclusief de beademing te worden beoefend. **Opmerking NRR Deze is nog steeds in discussie bij ons. We weten nog niet zeker of we mond op mond op een pop verantwoord vinden. Ook al worden poppen maar door 1 cursist gebruikt en na de cursus ontsmet.**
- De oefenpop moet adequaat en volgens voorschrift van de leverancier te worden gereinigd. Als er wordt gedesinfecteerd met alcohol is de werkwijze als volgt: De alcohol 70% dient met een hydrofiel gaas te worden aangebracht, waarna een voldoende droogtijd in acht wordt genomen. De droogtijd is een belangrijke factor in het effect van de desinfectie. Het gebruik van alcohol tissues wordt afgeraden omdat alcohol snel verdampt en dus uit het gaasje verdwijnt en de desinfectie onvoldoende kan zijn. **Opmerking NRR Wat we nadrukkelijk niet willen is dat poppen tijdens een cursus door meerdere cursisten gebruikt worden, ook al worden ze tussen door ontsmet! Dan lijken mij de consequenties 1 oefenpop per cursist.**
- Levensreddende handelingen zoals verslikking of stabiele zijligging worden niet geoefend op elkaar of op een Lotus slachtoffer, maar op speciaal daarvoor geschikte oefenpoppen. Mensen uit één gezin die samen deelnemen aan een cursus kunnen deze handelingen wel op elkaar oefenen.
- Het aanleggen van verbanden wordt geoefend op een oefenarm of been of op een slachtofferpop.
- Bij praktijkoefeningen worden de handelingen uitgevoerd in meerdere praktijkstations en kleine groepjes met meerdere reanimatiepoppen of oefenmiddelen. één cursist per praktijkstation voert de handelingen uit, de rest blijft op 1.5 meter afstand en geeft feedback. **Opmerking NRR: Conform huidige lesprogramma NRR worden AED vaardigheden aangeleerd d.m.v. scenario gericht onderwijs met meerdere hulpverleners. 1.5 meter is dan lastig. Afspraken over hoe dat te organiseren zijn mogelijk, maar dient te opleider wel te beschrijven waarbij de 1,5 meter regel intact blijft. Samenwerkingscompetenties zijn belangrijk.**

6 In-company cursussen

- Alle voorgaande richtlijnen uit dit protocol zijn ook van toepassing voor in-company cursussen
- Het opleidingsinstituut bespreekt daar waar noodzakelijk de inhoud van het protocol met de opdrachtgever.
- Voorafgaand aan een in-company stemt het opleidingsinstituut met de betreffende klant af dat de veiligheid van medewerkers en cursisten kan worden gegarandeerd en of gewerkt kan worden volgende de RIVM-richtlijnen.
- Het opleidingsinstituut verifieert voorafgaand aan de cursus met een intakechecklist of aan de gedrags- en hygiëneregels kan worden voldaan.
- Naast de intake wordt tevens een Laatste Minuut Risico Analyse (LMRA) uitgevoerd kort voor de cursus begint. Een LMRA is een korte risicobeoordeling die wordt uitgevoerd direct voor aanvang van de werkzaamheden op de werkplek door de medewerkers die de werkzaamheden gaan uitvoeren. Als uit de LMRA blijkt dat niet aan de richtlijnen kan worden voldaan, dan kan de cursus niet plaatsvinden.